

1. POSIEDZENIE KOLEGIUM FUNDATORÓW I RADY NADZORCZEJ FUNDACJI NOBE
2. XI KONFERENCJA NAUKOWO-TECHNICZNA TRANSFORMATORY ENERGETYCZNE I SPECJALNE
3. W ODDZIAŁACH SEP
4. Z ARCHIWUM SEP
5. WSPOMNIENIE
6. KALENDARIUM
7. OSOBOWOŚĆ NAUKI

1. POSIEDZENIE KOLEGIUM FUNDATORÓW I RADY NADZORCZEJ FUNDACJI NOBE

W dniu 5 października br. w sali konferencyjnej Biura SEP w Warszawie odbyło się posiedzenie Kolegium Fundatorów i Rady Nadzorczej Fundacji NOBE – Narodowego Ośrodka Bezpieczeństwa Elektrycznego.

W spotkaniu udział wzięli:

Kolegium Fundatorów:

Piotr Szymczak (SEP) – prezes SEP;

Janusz Nowastowski (PIGE) – z upoważnienia Janusza Majchrowicza – prezesa PIGE;

Zdzisław Rawicki (IEL) – z upoważnienia Wiesława Wilczyńskiego – dyrektora IEL.

Rada Nadzorcza:

Janusz Nowastowski (PIGE) – przewodniczący Rady Nadzorczej; Elżbieta Ogonowska-Szweizer – (IEL) – członek Rady Nadzorczej. Gościem spotkania był Jacek Kuciński – Sekretarz Generalny SEP. Spotkaniu przewodniczył Janusz Nowastowski, który omówił aktualną sytuację Fundacji NOBE. Od dłuższego czasu Fundacja nie funkcjonowała i nie realizowała priorytetowych działań, do których została powołana, dlatego też przewodniczący Rady Nadzorczej zawnioskował w tej sytuacji o jej rozwiązanie i likwidację.

Przedstawiciele Kolegium Fundatorów Fundacji NOBE po rozważeniu sprawy, wyrazili jednogłośnie zgodę na rozwiązanie i likwidację Fundacji NOBE. Podpisano stosowną uchwałę.

SEP ze swej strony będzie się starał kontynuować propagowanie idei bezpieczeństwa użytkowników energii elektrycznej i prowadzić działania na rzecz zmniejszenia liczby wypadków spowodowanych nieprawidłowymi instalacjami elektrycznymi oraz wadliwymi urządzeniami.

oprac. Anna Dzieciół – Dział Naukowy Biura SEP

2. XI KONFERENCJA NAUKOWO-TECHNICZNA TRANSFORMATORY ENERGETYCZNE I SPECJALNE

W dniach od 5 do 7 października br. w Kazimierzu Dolnym odbyła się kolejna konferencja poświęcona nowoczesnym konstrukcjom i niezawodnej eksploatacji transformatorów energetycznych i specjalnych.

Organizatorami konferencji były:

ZREW Transformatory SA z Łodzi,

Instytut Mechatroniki i Systemów Informatycznych

Politechniki Łódzkiej, Zakład Wysokich Napięć Politechniki Łódzkiej,

Instytut Energetyki z Warszawy przy współudziale firmy Pfisterer

z Ożarowa Mazowieckiego. Konferencja objęta była patronatem:

Polskiego Komitetu Wielkich Sieci Elektrycznych, Polskich Sieci

Elektroenergetycznych SA, Zarządu Głównego Stowarzyszenia

Elektryków Polskich oraz Oddziału Łódzkiego SEP. Firma ZREW

Transformatory obchodzi w tym roku jubileusz 60-lecia oraz 20-

lecie organizacji konferencji.

W konferencji wzięło udział 215 osób, które reprezentowały ośrodki akademickie, energetykę zawodową i przemysłową, firmy zajmujące się produkcją i badaniami transformatorów z kraju i zagranicy.

Uczestników konferencji i zaproszonych gości powitał oraz obrady

otworzył Jarosław Zaręba, członek Zarządu ZREW Transformatory

SA. Andrzej Gadula – prezes Zarządu ZREW Transformatory SA

podkreślił znaczenie konferencji dla rozwoju firmy. Prof. dr hab.

inż. Sławomir Wiak – rektor Politechniki Łódzkiej – podkreślił zna-

czenie współpracy uczelni technicznej z przemysłem oraz przedsta-

wił sylwetkę niedawno zmarłego profesora Kazimierza Zakrzew-

skiego (wieloletniego przewodniczącego Komitetu Naukowo-Pro-

gramowego konferencji). Uczestnicy konferencji minutą ciszy ucz-

cili Jego pamięć. Prezes SEP – Piotr Szymczak – przedstawił pro-

gram działania Stowarzyszenia na rzecz rozwoju polskiego przemy-

ślu oraz cele i zadania Rady Firm Przemysłu Elektrotechnicznego

i Energetyki SEP. Następnie wręczył przyznane przez Zarząd

Główny SEP następujące wyróżnienia: medal im. prof. Mieczysława

Pożaryskiego otrzymał prof. Sławomir Wiak, medal im. Michała Do-

liwo-Dobrowolskiego – przyznano firmie ZREW Transformatory SA,

medal im. inż. Kazimierza Szpotańskiego – otrzymał Andrzej Ga-

dula, a medal im. prof. Alfonsa Hoffmanna – Jarosław Zaręba.

Fot. 1. Profesor Sławomir Wiak (od lewej) odbiera medal im. prof. Mieczysława Pożaryskiego z rąk prezesa SEP Piotra Szymczaka.

W czasie konferencji odbyło się 5 sesji tematycznych, podczas których wygłoszono 25 referatów i komunikatów technicznych.

Podczas konferencji odbyła się także uroczystość wyróżnienia medalem im. prof. Eugeniusza Jezierskiego przyznany przez Oddział Łódzki SEP firmie ZREW Transformatory SA.

Fot. 2. Andrzej Gadula (od prawej) odbiera medal im. inż. Kazimierza Szpotarńskiego z rąk Prezesa SEP Piotra Szymczaka.

oprac. i fot. Krzysztof Woliński – rzecznik prasowy SEP

3. W ODDZIAŁACH SEP

W ODDZIALE KRAKOWSKIM

W dniach 7-8 października br. w Iwkowej odbyło się Seminarium Komisji Kwalifikacyjnych O. Krakowskiego SEP. W Seminarium wzięło udział 45 członków KK działających w 4 Komisjach. Kol. Jan Strzałka, prezes Oddziału Krakowskiego SEP, w swoim wystąpieniu ocenił prace KK na przestrzeni roku. Kol. Krzysztof Ebro-Prokiesz, przewodniczący RN d/s KK, przedstawił prezentację nt. ochrony danych osobowych w Krakowskim Oddziale SEP, nowelizację Instrukcji organizacji i działalności Komisji Kwalifikacyjnych przy SEP oraz Regulamin ORN ds. KK.

Fot. 3. Uczestnicy Seminarium przed Bacówką „Biały Jeleń” w Iwkowej.

oprac. i fot. Oddział Krakowski SEP

W ODDZIALE ZAGŁĘBIA WĘGLOWEGO

WYJAZDOWE POSIEDZENIE PREZYDIUM OZW SEP

Po raz osiemnasty, w dniach 1-2 października br., odbyło się posiedzenie wyjazdowe prezydium OZW SEP z pracownikami Biura Oddziału. W tym roku gościł nas Wrocław. Podczas posiedzenia został opracowany plan pracy na rok 2017 oraz omówiono sprawy organizacyjne Biura do końca roku.

SEMINARIUM SZKOLENIOWE

Oddział Zagłębia Węglowego SEP zorganizował w dniu 4 października br. w Domu Technika NOT seminarium szkoleniowe pt. „Eksploatacja elektronarzędzi w aspektach przepisów elektrycznych i wymagań technicznych związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy”. Wykład prowadzili inż. Stanisław Walczak (Seksja Instalacji i Urządzeń Elektrycznych SEP, członek Zarządu OZW SEP) oraz inż. Jerzy Józwick (OZW SEP). W seminarium udział wzięły 32 osoby reprezentujące OZW SEP oraz Śląską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa.

Fot. 4. Wykład prowadzi Stanisław Walczak.

oprac. Barbara Adamczewska – Biuro Oddziału Zagłębia Węglowego SEP

4. Z ARCHIWUM SEP

W 1926 roku pisaliśmy, że...

we wrześniu – opublikowano sprawozdanie z działalności tramwajów warszawskich za m-c sierpień. W miesiącu sierpniu przewieziono łącznie 14 889 290 pasażerów, w zestawieniu z m-c poprzednim liczba pasażerów spadła o 449 199 osób, w porównaniu do roku ubiegłego spadek ten wyniósł 3 157 395 osób. Wpływy z przewozów wyniosły 2 678 499 zł, wydatki eksploatacyjne natomiast 1 574 815 zł. Po odliczeniu wszystkich wydatków deficyt budżetowy wyniósł 416 638 zł. W ramach rozwoju sieci tramwajowej w Warszawie zakończono budowę remizy tramwajowej na Pradze, która jest w stanie pomieścić 200 wagonów. W ciągu 1926 roku liczba taboru tramwajowego w Warszawie zwiększyła się do 528 wagonów, co stanowiło wzrost o 40% w stosunku do roku poprzedniego.

6 października – w Wilnie odbyła się uroczystość poświęcona uruchomieniu nowego turbozespołu o mocy 2200 kW w elektrowni miejskiej. W związku z szybkim rozwojem sieci elektrycznej miasta, potrzebna jest budowa kolejnego turbozespołu, na który w tamtym okresie nie było środków.

W 1936 roku pisaliśmy, że...

3 października - odbyło się posiedzenie Zarządu Głównego SEP w Warszawie. Poruszono na nim następujące tematy: organizacji Sekcji Naukowo-Technicznych, powołania Komisji Czterech Mężów Zaufania, organizacji Centralnej Komisji Słownictwa Elektrycznego, organizacji pierwszego Ogólnopolskiego Zjazdu w sprawie Szkół Technicznych.

6 października – w Oddziale Warszawskim SEP wznowione zostały – po przerwie wakacyjnej – wtorkowe odczyty. W dniu tym swoje wystąpienie miał prezes O. Warszawskiego kol. Kazimierz Straszewski oraz prezes SEP kol. Janusz Groszkowski. Wyświetlony został również film pt. *Budowa Gothardzkiej linii wysokiego napięcia*. Treść filmu i prelekcja odnosiła się do typu terenu budowy, transportu materiałów budowlanych i wody, przygotowania zapraw betonowych, szczegółowej budowy trawersów i izolatorów, prób wytrzymałościowych, montażu przewodów oraz wykresu programu robót. Koszt uczestnictwa w odczycie wyniósł 50 groszy.

W 1946 roku pisaliśmy, że...

7 października – opublikowano statystykę elektryczną obejmującą elektrownie o mocy instalowanej ponad 1000 kW. Wytwórczość energii elektrycznej w 220 zakładach w miesiącu sierpniu wyniosła 468 899 000 kWh, co oznaczało zwiększenie wytwórczości w stosunku do miesiąca poprzedniego o 1,4%.

7 października – Centralny Zarząd Przemysłu Elektromechanicznego opublikował Statystykę Przemysłu Elektrotechnicznego za okres czerwiec – lipiec 1946 roku. W czerwcu w Polsce było 59 zakładów zatrudniających 8864 osoby, dodatkowo uczniów szkolących się w zawodzie było 869. Produkcja urządzeń wyniosła 1200,65 tony o łącznej wartości 135628,3 tys. złotych. W lipcu natomiast liczba zakładów wyniosła 60, uruchomiono nowy zakład Maszyn Elektrycznych. Zatrudnienie wyniosło 9208 osób, a uczniów było 757. Produkcja wyniosła 1559,5 tony o łącznej wartości 164315,3 tys. złotych.

W 1956 roku pisaliśmy, że...

w październiku – opublikowano sprawozdanie z działalności SEP za II kwartał 1956 roku. W październiku 1956 roku SEP liczyło 26 oddziałów, 417 kół zakładowych. Ilość członków w II kwartale wyniosła 14 827 osób, z czego 12 768 osób zarejestrowanych było w kołach zakładowych. Zorganizowano 164 odczyty o łącznej liczbie słuchaczy 5 837 osób. Przygotowano 7600 godzin kursów dla 2 529 osób. Odbyło się również 14 wycieczek technicznych, w których uczestniczyło 401 osób.

W 1976 roku pisaliśmy, że...

w dniach 4-9 października – w Łodzi odbyły się II Dni Techniki Łódzkiej pod hasłem: *Nauka i technika na potrzeby społeczeństwa*. Celem dni było pokazanie osiągnięć ludzi techniki w dziedzinie wyrobów codziennego użytku. W organizacji aktywnie uczestniczył Oddział Łódzki SEP, który zorganizował wystawę sprzętu elektrotechnicznego i odczyty. Ponadto członkowie SEP zorganizowali dni otwarte w firmie Elektromontaż, Wydziale Elektrycznym Politechniki Łódzkiej oraz w Zakładzie Energetycznym Łódź-Miasto.

w dniach 7-8 października – w Radomiu odbyło się sympozjum pt. *Miejsce i rola człowieka w systemie elektroenergetycznym*. Sympozjum miało na celu dokonanie przeglądu zagadnień związanych z technicznymi, fizycznymi i organizacyjnymi warunkami pracy w energetyce. Organizatorem sympozjum był Oddział Ra-

domski SEP, Pracownia Badań nad Człowiekiem w Organizacji, Instytut Organizacji i Kierowania Polskiej Akademii Nauk oraz Zakłady Energetyczne Okręgu Wschodniego w Radomiu.

oprac. Mariusz Poneta – Dział Organizacyjny Biura SEP

źródła: Przegląd Elektrotechniczny nr 20/1926 r.,

Przegląd Elektrotechniczny nr 19/1936 r.,

Przegląd Elektrotechniczny nr 4 2/1946 r.,

Wiadomości Elektrotechniczne nr 10/1956 r.,

Z życia SEP nr 19/1976 r.

5. WSPOMNIENIE

Z głębokim smutkiem informujemy, że w dniu 07 października br., w wieku 56 lat odszedł na zawsze z naszego grona śp. Mirosław Kusak, członek Zarządu Oddziału Krośnieńskiego SEP, główny organizator wycieczek integracyjnych dla członków Oddziału i ich rodzin. Nagła śmierć wyrwała spośród nas wspaniałego Kolegę i Przyjaciela. Bardzo będzie nam Go brakować. Cześć Jego pamięci.

info. Eugeniusz Łopatkiewicz - prezes Oddziału Krośnieńskiego SEP

6. KALENDARIUM**3 października**

1966 – zmarł Rolf Maximilian Sievert (ur. 6 maja 1896 r.) – szwedzki fizyk medyczny, który wniósł znaczący wkład w badania nad biologicznymi skutkami promieniowania.

1971 – zmarł Lester Halbert Germer (ur. 10 października 1896 r.) – fizyk amerykański, w 1927 r. razem z Clintonem Davissonem w słynnym eksperymencie udowodnił dualną budowę falowo-cząsteczkową materii, co było podstawą skonstruowania mikroskopu elektronowego. Prowadził także prace z zakresu emisji termoelektronowej, erozji metali i fizyki zdarzeń.

4 października

1846 – urodził się Jan Nepomucen Franke (zm. 6 sierpnia 1918 r.) – polski inżynier, profesor Politechniki Lwowskiej.

1858 – urodził się Mihajlo Idvorski Pupin (zm. 12 marca 1935 r.) – serbski fizyk naturalizowany w USA, którego najważniejszym wynalazkiem było stworzenie urządzeń do zapobiegania tłumienia sygnałów elektrycznych (telefonicznych) przez zastosowanie tzw. pupinizacji toru (z zastosowaniem cewek Pupina).

1947 – zmarł Max Karl Ernst Ludwig Planck (ur. 23 kwietnia 1858 r.) – niemiecki fizyk, teolog luterański, autor prac z zakresu termodynamiki, promieniowania cieplnego, energii, dyspersji, optyki, teorii względności, a przede wszystkim teorii kwantów. Laureat Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki z 1918 roku.

5 października

1966 – doszło do stopienia rdzenia w eksperymentalnym reaktorze atomowym w Detroit.

1986 – zmarł James Hardy Wilkinson (ur. 27 września 1919 r.) – matematyk angielski, specjalista w dziedzinie analizy numerycznej, który wniósł istotny wkład do nauk komputerowych.

2009 – zmarł Edward Bolesław Leja (ur. 22 lutego 1937 r.) – polski fizyk, profesor dr hab. Akademii Górniczo-Hutniczej, członek wielu organizacji krajowych i zagranicznych, wynalazca. Specjalizował się w fizyce ciała stałego, inżynierii materiałowej, technologii elektronowej i elektroniki. Był pionierem oraz uznanym autorytetem w metodach nanoszenia cienkich warstw technikami jonowymi, oraz w reaktywnym rozpyleniu katodowym.

6 października

1846 – urodził się George Westinghouse (zm. 12 marca 1914 r.) – amerykański przedsiębiorca, inżynier i wynalazca. Wynalazł między innymi kolejowy hamulec na sprężone powietrze. Jako współwłaściciel Western Union Company, pomógł Nikoli Tesli zbudować pierwszą elektrownię prądu przemiennego i linię przesyłową, która zasilila oparte na świetlówkach oświetlenie wszystkich stacji kolejowych Western Union na północnym wschodzie USA.

1852 – urodził się Bruno Abdank-Abakanowicz, polski matematyk, wynalazca (zm. 1900 r.).

1904 – powstała Politechnika Gdańska (jako Wyższa Szkoła Techniczna).

1946 – powstała Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki.

7 października

1885 – Urodził się Niels Bohr, duński fizyk, laureat Nagrody Nobla (zm. 1962 r.).

8 października

1890 – urodził się Heinrich Focke, niemiecki konstruktor samolotów (zm. 1979 r.).

1958 – w klinice Karolinska Sjukhuset w Sztokholmie wszczepiono pierwszy rozrusznik serca.

9 października

1879 – urodził się Max Theodor Felix von Laue (zm. 24 kwietnia 1960 r.) – niemiecki fizyk, prekursor analizy rentgenowskiej, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki (1914 r.) za odkrycie zjawiska dyfrakcji promieniowania rentgenowskiego na kryształach, dokonane w roku 1912.

1943 – zmarł Pieter Zeeman (ur. 25 maja 1865 r.) – fizyk holenderski, uczeń Hendrika Antoona Lorentza na Uniwersytecie w Lejdzie, współodkrywca zjawiska nazwanego jego imieniem (efekt Zeemana), laureat Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki z roku 1902 (wspólnie z H. A. Lorentzem).

1962 – zmarł Milan Vidmar (ur. 22 czerwca 1885 r.) – słoweński naukowiec.

oprac. Jerzy Szczurowski - SEP COSiW

źródło: pl.wikipedia.org

7. OSOBOWOŚĆ NAUKI

Milan Vidmar (ur. 22 czerwca 1885 r. w Lublanie, zm. 9 października 1962 r. tamże) – słoweński naukowiec, specjalista od przesyłu prądu elektrycznego, szachowy arcymistrz. W 1907 roku ukończył studia na Wydziale Mechanicznym Uniwersytetu Wiedeńskiego. Kontynuował studia w Wiedniu, gdzie w 1911 roku otrzymał tytuł doktora inżyniera. Specjalizował się w badaniach nad przesyłaniem prądu elektrycznego oraz transformatorami. Był

członkiem Słoweńskiej Akademii Nauk i profesorem Uniwersytetu w Lublanie, w latach 1928 i 1929 dziesiątym kanclerzem tej uczelni. W 1948 roku założył Instytut Elektrotechniczny, który dzisiaj nosi jego imię. Vidmar był bardzo dobrym szachistą, uczestnikiem prestiżowych turniejów w pierwszych dekadach XX wieku, jednym z nielicznych szachistów amatorów w światowej elicie. W 1908 roku zajął trzecie miejsce na turnieju w Pradze, za Oldřichem Durasem i Carlem Schlechterem, a przed Akibą Rubinsteinem. W bardzo silnie obsadzonym turnieju w San Sebastian w 1911 roku podzielił drugą lokatę z Rubinsteinem, za mistrzem świata Jose Raulem Capablanką. Turniej w Londynie w 1922 roku zakończył na trzecim miejscu, za Capablanką i Aleksandrem Alechinem. Wspólnie z Alechinem zwyciężył w Hastings w 1926 roku. Dwukrotnie reprezentował Jugosławię na olimpiadach w 1931 i 1935 roku. Według systemu Chessmetrics, najwyższy ranking osiągnął w kwietniu 1919 r., z wynikiem 2731 pkt. zajmował wówczas 5. miejsce na świecie (za Jose Raulem Capablanką, Emanuelem Laskerem, Aleksandrem Alechinem i Frankiem Marshalllem).

oprac. Jerzy Szczurowski - SEP COSiW

źródło: pl.wikipedia.org

Tydzień w SEP [99] 3 - 9 października 2016

Zespół redakcyjny:

Jerzy Kuciński - redaktor naczelny, Mariusz Poneta - sekretarz, Bolesław Pałac, Adam Gawłowski
Krzysztof Lewandowski - redaktor techniczny
Krzysztof Woliński - rzecznik prasowy SEP

KONTAKT Z REDAKCJĄ:

ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa,
tel. (22) 556 43 05, kom. 533 314 914
e-mail: redakcja.sep@sep.com.pl